

Na osnovu člana 21. i člana 22. st.2) Zakona o kolektivnom ostvarivanju autorskog i srodnih prava (Sl.glasnik BiH 63/10) te člana 48. Statuta Udruženja Original za ostvarivanje i zaštitu reprodukcijских prava (dalje: Udruženje Original), Skupština Udruženja na redovnoj sjednici dana 25.06.2024.godine usvaja:

PRAVILNIK O RASPODJELI

Član 1.

Uvodne odredbe

Ovim Pravilnikom se reguliše način distribucije (raspodjele) autorskog honorara iz prikupljenih naknada za privatnu i drugu vlastitu upotrebu djela koje ubire Udruženje Original kroz kolektivno ostvarivanje prava u obimu određenom Rješenjem Instituta za intelektualno vlasništvo broj 03-47-5-193-9/17VT od 6.11.2017.godine.

Prikupljene naknade za privatnu i drugu sopstvenu upotrebu mogu se koristiti samo za distribuciju nosiocima prava u skladu s ovim pravilima.

Odredbe ovog Pravilnika, koje se odnose na autore i/ili izdavače, takođe se odnose na njihove pravne sljednike.

Izraz "autorski honorar" odnosi se jednako na sredstva namijenjena plaćanju autorima i na sredstva namijenjena plaćanju izdavačima.

Izraz „nepoznati nosilac prava“ podrazumijeva nosioca prava koji nije identificiran ili čije članstvo (teritorija) nije poznato.

U tekst ovog Pravilnika, korištenje termina „poziv za dostavu podataka“ ili „poziv“ podrazumijeva bez izuzetka Poziv iz člana 17. i 22. Pravilnika.

Dio I PRIKUPLJANJE I DISTRIBUCIJA

Član 2.

Izvori prihoda i distribuciona masa

Distribucija naknade za privatnu i drugu sopstvenu upotrebu podrazumijeva isplatu autorskog honorara nosiocima prava, odnosno autorima i izdavačima.

Distribucija se vrši isplatama iz distribucione mase u skladu sa godišnjim planom isplate koji utvrđuje Skupština Udruženja.

Distribuciona masa predstavlja razliku između ukupno prikupljenih sredstava (akumulirana masa) i operativnih troškova Udruženja u skladu sa ovim Pravilnikom.

Distribuciona masa predstavlja iznos u koji su uključeni svi važećim zakonima propisani porezi i doprinosi na isplate autorskih honorara (zbir bruto honorara svih autora u raspodjeli tekuće/određene godine).

Akumuliranu masu čine sredstva prikupljena ubiranjem sljedećih naknada:

- naknada koju plaćaju fizička i pravna lica koja pružaju usluge fotokopiranja uz naknadu;
- naknada koju plaćaju uvoznici uređaja za fotokopiranje.

Distribucija po osnovu obje vrste naknade iz prethodnog stava, vrši se istovremeno.

Član 3.

Način utvrđivanja iznosa distribucione mase za isplatu

Prije obračuna pojedinačnih autorskih naknada, iz distribucione mase se izuzimaju:

- sredstva za fond za naknadne uplate nepoznatim nosiocima prava formiranim u tekućoj poslovnoj godini (rezervisana sredstva),
- sredstva za isplate stranim društvima, te
- sredstava za kulturne i socijalne namjene, ako su planirana.

Godišnji plan raspodjele autorskih naknada prije isplate naknada nosiocima autorskih prava mora utvrditi Skupština Udruženja Original u skladu sa članom 19. Statuta.

Član 4.

Operativni troškovi

Operativni troškovi Udruženja Original iznose najviše 30% (trideset posto) od ukupno prikupljenih sredstava za pojedinačnu poslovnu godinu. Ovi troškovi mogu biti veći u prve tri godine rada, uz obavezu kontinuiranog godišnjeg smanjivanja do dozvoljenog procenta.

Skupština svojom odlukom može odobriti operativne troškove veće od 30%, za pojedinu godinu.

Stvarnim i opravdanim troškovima smatra se trošak stručne službe Udruženja Original, sredstva potrebna za upravljanje pravima kolektivnog ostvarivanja, članstvo u međunarodnim organizacijama, trošak povjeravanja ostvarivanja prava (zastupnici, advokati) i trošak obavljanja tehničkih (IT), administrativnih (računovodstvo) i drugih pomoćnih poslova koje je potrebno obaviti radi ostvarivanja prava.

Član 5.

Rezervisana sredstva za isplate nepoznatim nosiocima prava

Rezervisana sredstva predstavljaju fond novčanih sredstava iz akumulirane mase koji je namijenjen za isplatu nepoznatim nosiocima prava.

Rezervisana sredstva iznose 5% distribucione mase za finansijsku godinu i formiraju se za svaku finansijsku godinu.

Rezervisana sredstva Udruženje je dužno pohraniti na tekući račun i to na period od 3 (slovima: tri) godine za svaku godinu u kojoj je vršena raspodjela računajući od oktobra godine u kojoj je vršena raspodjela.

Raspodjela i isplata honorara iz rezervisanih sredstava vrši se na pisani zahtjev nosioca prava koji se dostavlja na obrascu propisanom od strane Udruženja, a koji Obrazac je dostupan na zvaničnoj web stranici Udruženja.

Zahtjev iz prethodnog stava može se podnijeti najkasnije u roku od 3 (slovima: tri) godine počev od dana objave Poziva za dostavu podataka autorima i izdavačima u dnevnim novinama. Ukoliko je Poziv objavljen u većem broju dnevnih listova, a datum objave je različit, rok za podnošenje zahtjeva teče počev od dana objave Poziva koji je objavljen najkasnije.

Sredstva koja se u roku od tri (3) godine od kraja finansijske godine u kojoj je naplaćen prihod od prava ne raspodijele, isplaćuju se onim nosiocima prava u odnosu na udio koji pripada njima, ako su podobni za ta sredstva, u periodu iz kojeg potiču rezervacije.

Po proteku 3 (tri) godine u smislu prethodnog stava, vrši se rebalans rezervisanih sredstava u odnosu na autore i izdavače kojima je izvršena isplata autorskog honorara za pripadajuću godinu za koju su sredstva rezervisana i autore/izdavače koji su se prijavili u naknadnom roku od 3 (slovima: tri) godine.

Isplate iz rezervisanih sredstava se vrše jednom godišnje za prošle periode po dospelosti, nakon izvršenog rebalansa iz prethodnog stava.

Član 6.

Fond za kulturne i socijalne namjene

Sredstva za kulturne i socijalne namjene (i/ili za unapređenje penzionog, zdravstvenog i socijalnog statusa svojih članova) iznose maksimalno 10% od neto prihoda kolektivne organizacije. Odluku o izdvajanju ovih sredstava donosi Skupština Udruženja Original za svaku poslovnu godinu.

Načini raspodjele ovih sredstava će biti propisani zasebnim Pravilnikom koji usvaja Skupština.

Član 7.

Zastupanje po bilateralnim sporazumima

Temeljem bilateralnih sporazuma tipa A zaključenih sa stranim kolektivnim društvima, udruženje vrši obračun i plaćanja naknade u korist kolektivnih društava, a za račun nosilaca prava koja zastupaju predmetna kolektivna društva, pod jednakim uvjetima kako je to propisano za domaće nosioce prava.

Za slučaj postojanja nepoznatih nosilaca prava, rezervisana sredstva iz člana 5. ovog Pravilnika će se koristiti i za eventualne isplate po bilateralnim sporazumima A tipa.

Član 8.

Omjeri raspodjele

Naknada ostvarena na temelju prava na naknadu za privatnu i drugu vlastitu upotrebu, koja se prema zakonu, kojim se uređuje autorsko pravo i srodna prava plaća od prve prodaje ili uvoza novih uređaja za

fotokopiranje i od izrađenih fotokopija namijenjenih za prodaju, dijeli se između autora i izdavača u omjeru 50:50.

Distributivna masa se dijeli između autora i izdavača u omjeru 50:50.

Član 9. Principi raspodjele

Osnovni princip za distribuciju (raspodjelu sredstava) između pojedinačnih nosilaca prava je princip objektivne dostupnosti djela.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, distribucija se može izvršiti primjenom principa proporcionalne podjele u skladu sa uvjetima utvrđenim ovim Pravilnikom.

Autorski honorari se isplaćuju na osnovu obračuna ili alokacije nakon statističke procjene objektivne dostupnosti svakog zaštićenog djela za reprodukciju, dok se kriterijum i način podjele određuju odvojeno za autore i izdavače.

Osnovni kriterij za djelo koje se smatra podobnim za raspodjelu je ISBN broj (International Standard Book Number - međunarodni standardni knjižni broj je jedinstveni identifikator knjiga i drugih omeđenih publikacija), odnosno ISSN broj (International Standard Serial Number - međunarodni standardni broj serijske publikacije kojim se ona identificira), izdati u BiH počev od 1992.godine.

Član 10. Baza podataka kolektivne organizacije

Kolektivna organizacija će izraditi bazu podataka (elektronska forma), koja će biti dostupna uposlenicima Stručne službe te članovima Upravnog i Nadzornog odbora, Predsjedniku Udruženja i Predsjedniku Skupštine u prostorijama Udruženja.

Baza podataka se redovno ažurira, na osnovu podataka koje će dostavljati nosioci prava.

Podaci koji će činiti bazu podataka su podaci potrebni za evidenciju nosilaca prava te djela/izdanja. Posebnim pravilnikom će biti utvrđena pravila izrade baze podataka.

U izradi i korištenju baze podataka će biti poštovani važeći zakoni o zaštiti ličnih podataka nosilaca prava.

Dio II AUTORI

Član 11. Autori i nosioci autorskog prava

Autor djela je fizičko lice koje je stvorilo djelo. Autorskim djelom smatraju se pisana djela (književni tekstovi, studije, priručnici, članci, prijevodi). Autorskim djelom smatraju se i zbirke autorskih djela ili druge građe (enciklopedije, zbornici, antologije, zbirke narodnih književnih i umjetničkih tvorevina, zbirke dokumenata, zbirke sudskih odluka, baze podataka i slično) koje, s obzirom na izbor, raspored ili način izlaganja svog sadržaja, predstavljaju samostalne individualne duhovne tvorevine.

U slučaju anonimnog ili pseudonimnog djela, izdavač čije je ime naznačeno na djelu smatra se zastupnikom autora dok se suprotno ne dokaže. Ako izdavač nije naznačen na djelu, za ostvarivanje autorskog prava ovlašteno je lice koje je objavilo djelo.

Nosioцем autorskog prava se smatra i nasljednik, uz predočenje validne dokumentacije o nasljeđivanju.

Član 12.
Raspodjela autorske naknade

Autorske naknade se distribuiraju između autora primjenom objektivne dostupnosti, u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 13.
Proporcionalna raspodjela

Proporcionalna raspodjela sredstava može se primijeniti samo izuzetno i to temeljem posebne odluke Skupštine Udruženja.

Član 14.
Objektivna dostupnost djela

Objektivna dostupnost djela po obračunskoj godini se odnosi na nova izdanja/autorska djela za svaku godinu (1.1. – 31.12.), na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela. Autor i nosilac prava je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu obračunsku godinu, na propisanom obrascu.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Član 15.
Koautorstvo

U slučaju postojanja više koautora jednog autorskog djela, naknada među koautorima dijeli se na jednake dijelove.

Ukoliko su se koautori pisanim sporazumom usuglasili o drugačijoj podjeli dužni su Udruženju dostaviti ovjereni primjerak sporazuma ili izjave, u suprotnom honorar će biti isplaćen u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 16.
Dostava podataka za raspodjelu

Udruženje je dužno jednom godišnje objaviti Poziv za dostavu podataka za raspodjelu i to u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine.

Poziv iz stava 1. ostaje otvoren 30 dana.

Autori su dužni po objavljenom Pozivu Udruženju dostaviti potrebne podatke za raspodjelu i to putem propisanog obrasca. Obrazac je dostupan na web stranici Udruženja kao i u printanoj formi u sjedištu Udruženja.

Autori koji ne dostave potrebne podatke gube pravo na isplatu naknade za godinu raspodjele za koju je rasposan javni poziv.

Dio III IZDAVAČI

Član 17. Kvalifikacija izdavača

Izdavač u smislu ovog Pravilnika je fizička i pravna osoba registrirana u Bosni i Hercegovini koja izdaje knjige stručnog, znanstvenog, umjetničkog, kulturnog i obrazovnog sadržaja, udžbenike za pedagoški odgoj i obrazovanje, za osnovno, srednje i visoko obrazovanje, kao i znanstvene časopise, koji su namijenjeni plasmanu na tržištu knjiga i časopisa.

Izdavači imaju pravo na naknadu za reproduciranje svojih izdanja za privatnu ili drugu vlastitu upotrebu (srodno pravo).

Izdavač stiče pravo na učešće u raspodjeli naknade ukoliko je na dan obračuna naknade, u posljednjoj završenoj kalendarskoj godini izdao najmanje 1 (jedno) izdanje iz stava 1. ovog člana i stava 3. člana 9. ovog Pravilnika.

Član 18. Raspodjela izdavačke naknade

Autorske naknade distribuiraju se između izdavača na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela reprodukcije.

Član 19. Proporcionalna raspodjela

Proporcionalna raspodjela sredstava može se primijeniti samo izuzetno i to temeljem posebne odluke Skupštine Udruženja.

Član 20. Objektivna dostupnost djela

Objektivna dostupnost djela po obračunskoj godini se odnosi na nova izdanja za svaku finansijsku godinu, na osnovu procjene objektivne dostupnosti određenog zaštićenog djela.

Izdavač je dužan da obavijesti udruženje o broju objavljenih djela za pojedinačnu godinu na propisanom obrascu.

Raspodjela se vrši prema broju izdanih djela.

Iznos za raspodjelu za izdavače obračunava se prema: broju naslova i tiraža (kao relevantan dokaz o tiražu izdanih djela se dostavlja dokument po kojem se vrši obračun ulaznog PDV-a -na tiraž). Udruženje može tražiti dostavu dokaza o ukupnom prometu uz prijavu izdanja i što čini povjerljiv podatak.

Član 21. Koizdavači

U slučaju postojanja više koizdavača jednog autorskog djela, naknada među koizdavačima dijeli se na jednake dijelove.

Ukoliko su se koizdavači pisanim sporazumom usuglasili o drugačijoj podjeli dužni su Udruženju dostaviti ovjereni primjerak sporazuma ili izjave, u suprotnom honorar će biti isplaćen u skladu sa stavom 1. ovog člana.

Član 22. Dostava podataka za raspodjelu

Udruženje je dužno jednom godišnje objaviti Poziv za dostavu podataka za raspodjelu i to u najmanje tri dnevna lista na području Bosne i Hercegovine.

Poziv iz stava 1. ostaje otvoren 30 dana.

Izdavači su dužni po objavljenom Pozivu Udruženju dostaviti potrebne podatke za raspodjelu i to putem propisanog obrasca. Obrazac je dostupan na web stranici Udruženja kao i u printanoj formi u sjedištu Udruženja.

Izdavači koji ne dostave potrebne podatke u skladu sa prethodnim stavom, nemaju pravo na isplatu honorara prilikom redovne raspodjele već se raspodjela istim vrši nakon rebalansa distribucione mase u skladu sa članom 5. Pravilnika, u slučaju da izdavač ispunjava uvjete za isplatu.

Izdavači koji ne dostave potrebne podatke gube pravo na isplatu naknade za godinu raspodjele za koju je rasposan javni poziv.

Dio IV KOEFICIJENTI

Član 23.

Sa ciljem omogućavanja da autori i izdavači različitih vrsta pisanih djela imaju približno jednake pozicije u raspodjeli, uvodi se dodjela koeficijenta prema vrstama djela. Koeficijenti se primjenjuju kada tiraž pojedinačnog djela prelazi 2.000 (dvijehiljade) primjeraka.

Utvrđeni koeficijenti su:

1:1 (1 je nominalna vrijednost primjenom principa raspodjele)

1:2 (vrijednost koeficijenta 2 je 2x nominalna vrijednost)

1:3 (vrijednost koeficijenta 3 je 3x nominalna vrijednost)

Koeficijenti se dodjeljuju prema vrstama djela identificiranim unutar COBISS sistema:

Poezija	3
Esejстика	3
Grafičke novele/strip	3
Udžbenici – osnovno obrazovanje	1
Udžbenici – srednje obrazovanje	2
Udžbenici – više i visoko obrazovanje	2
Roman ; odrasli, opća (lijepa književnost)	3
Roman ; dječja	3
Bajke	3
Basne	3
Aforizmi, poslovice, anegdote	1
Časopis ; odrasli, ozbiljna (nije lijepa knjiž.)	1
Dokumentarna lit. ; dječja	2
Dokumentarna lit. ; odrasli	2
Drama ; odrasli	3
Drama ; dječja	3
Drugi književni oblici	2
Enciklopedija, leksikon	2
Godišnjak	1
Humor, satira, parodija	1
Intervju	1
Izabrana djela ; odrasli	2
Izlaganje na konferenciji	1
Zbornik radova na konferenciji	1
Književni prikaz/pregled	1
Kratka proza ; dječja	3
Kratka proza ; odrasli	3
Narodna književnost	1
Nastavna građa ; odrasli	2
Nastavna građa ; školski	2
Naučna monografija	2
Priručnik	1
Rječnik	2
Sabrana djela	2
Vodič	2
Zakoni	1

Djela koja eventualno nisu obuhvaćena ovom klasifikacijom biće razvrstana odlukom Upravnog odbora.

Dodijeljeni koeficijenti se primjenjuju na autore i na izdavače bez razlike.

Član 24.

Za nosioce prava iz kategorije izdavači se uvode koeficijenti za određene vrste izdavača, koji izdavačku djelatnost obavljaju koristeći javna sredstva (budžet) i donacije. Ova kategorija se ne odnosi na izdavače korisnike sredstava Fondacije za izdavaštvo (samo za ovaj segment dobijenih sredstava).

Uvodi se koeficijent 5:1 (petina nominalne vrijednosti primjenom principa raspodjele) za: državne i entitetske zavode, sve državne/javne institucije i druga javna tijela i organizacije koje su korisnici budžeta na bilo kojem nivou u BiH; nevladine organizacije i udruženja; vjerske institucije i tijela.

Dio V ISPLATA

Član 25. Rokovi za isplatu

Isplata naknada nosiocima prava se vrši jednom godišnje i to najkasnije do 31. decembra tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 26. Isplata po kategorijama nosilaca prava

Sve isplate će biti obavljene u isto vrijeme, bez obzira na kategoriju nosilaca prava. Ukoliko se ukaže potreba za drugačijim rješenjem u određenoj godini, o tome odluku donosi Skupština na jednoj od redovnih sjednica.

Član 27. Minimalni iznosi za isplatu

Po izvršenom obračunu autorske se naknade isplaćuju nosiocima prava samo ako neto iznos za isplatu prelazi minimalni iznos od 50,00 KM (pedeset konvertibilnih maraka).

Odlukom Upravnog odbora, u slučaju niskih iznosa naknada, moguće je spustiti minimalni iznos za isplatu za sve nosioce prava ali isti ne može biti niži od 30,00 KM.

Iznosi koji bude ispod navedenog minimalnog iznosa knjižit će se u korist autora/izdavača, a isplaćuju se u onoj godini kada njihov zbir pređe navedeni minimum.

Član 28. Prigovori na obračun

Nosilac autorskih prava ima pravo podnijeti zahtjev za naknadni obračun ili ispravak obračuna isplate naknade ako smatra da mu naknada nije obračunata, ili je pogrešno obračunata.

Zahtjev za naknadni obračun ili ispravak podnosi se najkasnije 15 dana nakon dostavljanja obračuna nositeljima autorskih prava. Nakon isteka ovog roka ne može se podnijeti zahtjev za naknadni obračun ili ispravak.

Odluku o prigovoru donosi Upravni odbor čija odluka je konačna, a realizacija se vrši u skladu sa rokom iz člana 5. ovog Pravilnika.

Član 29.
Prelazne i završne odredbe

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom usvajanja na redovnoj sjednici Skupštine.

Broj : 15/24
Sarajevo, 25.06.2024.godine

Predsjednik Skupštine

A handwritten signature in blue ink, written over a horizontal line. The signature is stylized and appears to be 'Budislav Vojinović'.

Budislav Vojinović